

Notes florístiques de les Illes Balears (V)

Guillem PUGET, Mario STAFFORINI i Nèstor TORRES

SHNB

SOCIETAT D'HISTÒRIA
NATURAL DE LES BALEARIS

Puget, G., Stafforini, M. i Torres, N. 1995. Notes florístiques de les Illes Balears (V). *Boll. Soc. Hist. Nat. Balears*, 38:63-74. ISSN 0212-260X. Palma de Mallorca.

Es donen a conèixer *Andracne telephiooides* L., *Andryala integrifolia* L., *Delphinium pentagynum* Lam. i *Melilotus albus* Medik in Vorles novetats per a la flora balear i s'amplia el coneixement de la distribució d'algunes espècies per a Eivissa i Formentera. En tots els casos s'indiquen les localitats en quadricula U.T.M. de 10 x 10 km de costat. És notable la troballa de *Delphinium pentagynum* Lam., espècie del sud i sudoest de la península Ibèrica i del Magrib, a l'illa de Formentera.

Paraules clau: Flora vascular, Illes Balears, *Delphinium pentagynum*.

FLORISTIC NOTES FROM THE BALEARIC ISLANDS (V). Some floristic novelties from the Balearic Islands are *Andracne telephiooides* L., *Andryala integrifolia* L., *Delphinium pentagynum* Lam. and *Melilotus albus* Medik in Vorles and further knowledge is given on the distribution of some others throughout Eivissa and Formentera. The finding of *Delphinium pentagynum* Lam. in Formentera is noted.

Keywords: Vascular flora, Balearic Islands, *Delphinium pentagynum*.

Guillem PUGET, Avgda. Espanya, 16, 4art. 07800 Eivissa, Mario STAFFORINI, Escala de Pedra, 6. 07800 Eivissa, Nèstor TORRES, Apartat de Correus, 64. 07800 Eivissa.

Recepció del manuscrit: 25-mai-95; revisió acceptada: 26-set-95.

Introducció

En el transcurs dels darrers anys, els autors han herboritzat bona part de les Pitiüses, trobant novetats per a la flora balear, indicades amb dos asteriscs (**), tal com *Andracne telephiooides* L., *Andryala integrifolia* L., *Delphinium*

pentagynum Lam. i *Melilotus albus* Medik in Vorles. Altres cites són noves per alguna de les illes i en aquest cas s'indica amb un asterisc (*). En tots els tàxons es dóna la situació en quadricula U.T.M. de 10 x 10 km, de les localitats herboritzades o mostrejades. Els testimonis dels tàxons citats es troben depositats en els herbaris

dels autors. S'ha afegit també informació que es considera d'interès corològic, per referir-se a endemismes o plantes rares, distribucions parcialment o insuficient conegeudes. Finalment es confirma l'existència de tàxons dels quals se'n tenien tan sols referències antigues i sovint sense més localització que l'illa on és present. Els tàxons es relacionen per ordre alfabètic.

La publicació recent de diverses flores, Bolòs i Vigo (1984, 1990), Bolòs et al. (1990) i els quatre volums apareguts de Flora Ibèrica (Castroviejo et al., 1986; 1990; 1993a; 1993b), així com els catàlegs florístics de Rivas-Martínez et al. (1992) i de Pla et al. (1992) ens han obligat a modificar la redacció de la informació que presentem, ja que algunes de les nostres troballes han estat recollides per aquests autors. Les novetats per a la flora balear, de *Linaria pedunculata* Chaix a Formentera o *Centaurium bianoris* (Sennen) Sennen i *Lotus Lotus halophilus* Boiss. & Spruner a Eivissa, com a més significatives, es citen a Pla et al. (1992) sense cap referència.

Resultats: catàleg florístic

Agrostemma githago L.

* EIVISSA. Camps de conreu a Can Cantó del Pla de Vila (CD 60), de la Granada (CD 61) i de prop del Pont d'en Ramon a Sant Joan (CD 62).

Allium grosii Font Quer.

EIVISSA. Aquest endemisme eivisenc s'ha considerat amb una distribució restringida a la costa nordoccidental (CD 52, 62) i també com espècie rara i amenaçada, rupícola i fissurícola

(Stearn, 1983; Pastor i Valdés, 1983; Llorens in Gómez Campo et al., 1987; Moreno i Sainz, 1992 i Brullo et al., 1992).

Té, emperò, una distribució molt més àmplia i és abundant a moltes localitats, especialment sobre sols rocosos amb *terra rossa*, prop de la costa des del Cap Nunó fins a la Punta de sa Creu (CD 52, 62). Penetra també sobre el rocam calcari compacte cap a l'interior de l'illa, indiferent a les exposicions, a vegades a més de 3 km del litoral, ocupant part del terç septentrional de l'illa.

L'hem herboritzat i vist a les següents localitats del nord i nordest d'Eivissa: Planes d'en Gabriel, Can Ferrer, Can Fornàs i Puig des Cap de Bou a Sant Miquel (CD 62). Portinatx i Coll d'en Morneta a Sant Joan; es Murtar, Port de ses Caletes i Pla de ses Formigues a sa Cala; Puig d'en Toni Andreu, es Figueral i Pou des Lleó a Sant Carles (CD 72); Puig de s'Argentera (CD 71) i al Canal d'en Martí (CD 82).

També a Tagomago en antics camps de conreu i brolla a l'oest de l'illot (CD 82).

Andrachne telephiooides L.

** EIVISSA. Pocs exemplars en un hort a la vora d'un safareig al vessant meridional del Puig Cirer (CD 50).

Andryala integrifolia L.

** EIVISSA. En camps de secà i vores de camins de les Planes de Porroig, al sud del Puig Rodó (CD 50).

Andryala ragusina L.

EIVISSA. Camps prop de la Platja des Codolar (CD 50) molt rara. Havia

estat herboritzada per Gros durant 1918 a Cala Molí (CD 41).

***Arisarum simorrhinum* Durieu**

EIVISSA. Les indicacions d'aquesta espècie en tots els inventaris realitzats per Rivas-Martínez et al. (1992) corresponen en realitat a *Arisarum vulgare* Targ-Tozz., present a les localitats indicades i molt extesa i abundant per tota l'illa. No obstant, hem pogut herboritzar *A. simorrhinum* en dues localitats en camps de conreu pròxims al Torrent des Jondal i a Can Puvil (CD 50).

***Asparagus officinalis* L.**

* EIVISSA. Pocs exemplars en séquies del Prat de ses Monges (CD 60) i al llit del torrent a la Font Geliberta (CD 50). Es probable que es tracti de naturalitzacions d'antics conreus.

***Barlia robertiana* (Loisel) W. Greuter.**

EIVISSA. Molt localitzada a les garigues entre la Cala de Sant Vicent i la Cala des Junc (CD 72). Un sol exemplar a l'oest del Port d'es Torrent (CD 41). Apareix citada d'Eivissa per Gifforn (1991).

***Bombycilaena discolor* (Pers.) Lainz.**

EIVISSA. Vessant meridional del Puig d'en Marquet (CD 61), de les proximitats de Cala Galera (CD 51) i de Cala Vedella (CD 40). Gros l'herboritzà en 1918 al Cap Llentrisca (CD 40) i Duvigneud (1979) la recull al seu catàleg herboritzada d'Eivissa.

Bupleurum baldense* Turra subsp. *baldense

EIVISSA. Dispersa per brolles, sobretot a la meitat nord de l'illa: Portinatx (CD 73), Cala d'en Serra, Puig

de ses Roques, Pla de ses Formigues i Serra de sa Mala Costa (CD 72), Albarqueta (CD 62), Puig de sa Cova i ses Balandres (CD 52), Puig d'en Mossona (CD 71), Puig d'en Marquet (CD 61) i Planes de Porroig (CD 50).

***Calamintha nepeta* (L.) Savi.**

* EIVISSA. Un sol exemplar en camps del Pla de Corona (CD 52).

***Calystegia sepium* (L.) R. Br.**

* FORMENTERA. Molt rara al torrent de Cala Saona (CC 68) darrera la platja.

***Capsella rubella* Reuter**

* FORMENTERA. Camps i vores de camins a Sant Francesc (CC 68) i al Pilar (CC 78).

Carex divulsula* Stokes in With. subsp. *divulsula

* EIVISSA. En regadors dels horts de la Font d'Atzaró (CD 72).

***Carex extensa* Good.**

FORMENTERA. Vores de l'Estany Pudent, de l'Estany des Peix, final del Torrent de Cala Saona (CC 68). Rivas-Martínez et al. (1992) la inclouen en uns inventaris de l'Estany Pudent però no la citen al catàleg florístic.

***Centaurea collina* L.**

EIVISSA. Camps de conreu prop del Pas de sa Llosa (CD 71) i a Can Coll (CD 61) a Santa Eulària. Gros l'herboritzà en 1918 a Santa Eulària (BC 35091).

***Centaurium bianoris* (Sennen) Sennen**

EIVISSA. Endemisme d'origen hi-

bridogen que es creia exclusiu de Mallorca (Zeltner, 1978). És localment abundant en pradells de teròfits. Ha estat herboritzada a: es Port des Torrent, Cala de Bou, Can Bonet, es Macians i Can Cardonet (CD 51). Apareix indicat d'Eivissa a Pla *et al.* (1992).

***Centaurium erythraea* Rafin.**

EIVISSA. Molt localitzat en garrites de Balàfia (CD 62) i de s'Estanyol de Jesús (CD 60). Barceló (1879-81) la indica d'Eivissa, però aquesta cita no apareix recollida en cap flora ni catàleg posterior.

***Centaurium maritimum* (L.) Frisch.**

* EIVISSA. Arriba a fer-se abundant en alguns pradells de teròfits. Ha estat herboritzada a: Xarraca (CD 62); Puig d'en Cristòfol i Pont de s'Arena (CD 62); s'Estanyol (CD 60); Cala de Bou, Can Bonet, es Macians, Can Cardonet i es Fornàs (CD 51); ses Roques Males, Cala Tarida i Port des Torrent (CD 41); Cala Carbó, Cala d'Hort, Puig des Savinar i Torrent de ses Boques (CD 40) i Bosc d'en Batlès a ses Salines (CD 50).

Chaenorhinum rubrifolium* (Robill et Cast. ex DC) Four. subsp. *rubrifolium

EIVISSA. Indicada per Bolòs *et al.* (1990). Tan sols en coneixem una població en el vessant oriental del Puig de ses Roques a Sant Joan (CD 72).

***Chondrilla juncea* L.**

* EIVISSA. És una espècie en expansió, molt comuna en rostolls, amb preferència per sols arenosos: Pla d'Albarca (CD 52), la Bassa (CD 41), Pla de Sant Antoni (CD 51) Ca na Negreta (CD 61), Can Cantó (CD 60), Ca's

Barris i es Codolar (CD 50) i Cala Carbó i Cala d'Hort (CD 40).

***Chrysanthemum segetum* L.**

* EIVISSA. Rara en camps del Pla d'Atzaró (CD 72).

***Cirsium arvense* (L.) Scop.**

EIVISSA. Localitzada sobre sòls humits: horts de s'Assud de Sant Miquel i de Xarraca (CD 62); de la Cala de Sant Vicent (CD 72) i de prop de sa Trenca a Santa Eulària (CD 71). Ha estat recollida en els catàlegs de Duvigneaud (1979) i Pla *et al.* (1992).

***Conium maculatum* L.**

EIVISSA. Horts del Prat de ses Monges (CD 60),olars del casc urbà de Santa Eulària (CD 71). Havia estat citada per Barceló (1879-81).

***Cyclamen balearicum* Willk.**

EIVISSA. Ha estat herboritzat a la localitat més meridional de la distribució de l'espècie, en una petita població aïllada en una petita vall orientada al nord, al Fornàs de Sant Rafel (CD 51). La distribució coneguda fins ara (Guerau d'Arellano i Torres, 1981) era (CD 72, 52).

***Cynomorium coccineum* L.**

EIVISSA. Conegit de Formentera i de nombrosos illots de les Pitiüses viu també a l'illa d'Eivissa a la Punta Roja de la costa de Corona (CD 52). Guerau d'Arellano (com. pers.) indica la seva presència a la Punta de ses Torretes (CD 52).

***Crucianella angustifolia* L.**

* FORMENTERA. Brolles de Cala Saona i del Torrent de s'Alga (CC 68).

<i>Crupina crupinastrum</i> (Moris)	<i>Juniperus phoenicea</i>	2	1
Vis.	<i>Rosmarinus officinalis</i>	1	2
* EIVISSA. Sòls pedregosos al peu del Puig d'en Joan Andreu al Pla de Corona (CD 52).	<i>Juniperus oxycedrus</i>	1	1
	<i>Pinus halepensis</i>	.	1
	<i>Cneorum tricoccon</i>	+	.
	<i>Teucrium polium</i>	1	1
	<i>Fumana thymifolia</i>	1	1
	<i>Phagnalon rupestre</i>	1	.
	<i>Brachypodium ramosum</i>	+	2
	<i>Delphinium pentagynum</i>	1	1
	<i>Ranunculus paludosus</i>	.	1
	<i>Arisarum vulgare</i>	2	2
	<i>Sherardia arvensis</i>	2	3
	<i>Atractylis cancellata</i>	3	2
	<i>Euphorbia exigua</i>	3	2
	<i>Hedypnois cretica</i>	2	2
	<i>Hedysarum spinosissimum</i>	1	2
	<i>Plantago bellardii</i>	3	.
	<i>Plantago lagopus</i>	.	2
	<i>Linum trigynum</i>	2	1
	<i>Coronilla scorpioides</i>	2	.
	<i>Asterolinum linum-stellatum</i>	1	1
	<i>Blackstonia perfoliata</i>	1	.
	<i>Vailantia muralis</i>	.	1
	<i>Serapias parviflora</i>	1	.
	<i>Aetheorhiza bulbosa</i> subsp. <i>willkommii</i>	.	1
	<i>Avena</i> sp.	1	.
	<i>Bromus</i> sp.	1	.

***Datura ferox* L.**

* EIVISSA. Horts del Torrent de ses Fonts (CD 50).

Delphinium pentagynum

Lam.

** FORMENTERA. Localitzada en garrigues prop del Torrent de Cala Saona (CC 68) i herboritzada iniciant la florida el 15 de maig de 1992 (Mus, Rosselló i Torres, dades inèdites). És una espècie d'elevat interès corològic ja que la seva distribució és del sud i sudest de la península Ibèrica i magribina (Blanché, 1991).

Tots els peus presenten notable pilositat. Els pocs exemplars fructificats que hem pogut observar tenen sempre cinc carpels.

Es troba en petites poblacions de teròfits, en clarianes de la garriga, cercant una mica l'ombra dels arbusts,

però desapareixen quan els sòls es cobreixen de fullaraca. Dos inventaris fitosociològics realitzats a finals de març, en quadràculles de 3x3 m, orientades feblement al nord es presenten a la Taula 1.

Taula 1. Inventaris realitzats a finals de març junt amb *Delphinium pentagynum* Lam.

Table 1. Inventories carried out by the end of March together with Delphinium pentagynum Lam.

***Epilobium hirsutum* L.**

* EIVISSA. Llit del Torrent de Buscastell, prop del Broll (CD 52) i camps a la vora de la Séquia Llavaneira a ses Cases Roges (CD 61).

***Erodium ciconium* (L.) L'Her. in Ait.**

* EIVISSA. Herbassars humits al Puig d'en Marquet i ses Cases Roges (CD 61), Pla de Corona (CD 52), es Macians (CD 51) i al Codolar (CD 50).

***Fumaria gallardotii* Boiss.**

EIVISSA. Recol·lectada per Font Quer en 1918, apareix determinada per Soler (1983) i citada per Linden (1: 447, 1986). Es troba extesa per Eivissa en camps de conreu, marges i parets: Benirràs i Rubió (CD 62); Pla d'Albarca (CD 52); Puig d'en Marquet i Torrent de ses Planes (CD 61); es Coscollar (CD 51); Torrent de s'Aigua, Torrent de ses Fonts, Can Puvil i Plana de Porroig (CD 50) i Puig des Molins (CD 60).

***Hedysarum coronarium* L.**

* EIVISSA. Camps de conreu a Ca's Mallorquí a Santa Eulària (CD 71).

***Juncus fontanesii* J. Gay**

* EIVISSA. Dins l'aigua del llit del Torrent de Buscastell, vora es Broll (CD 52).

***Juniperus oxycedrus* L. subsp. *macrocarpa* (Sm.) Ball.**

EIVISSA. Indicada, amb dubtes, de la Platja de Migjorn de les Salines d'Eivissa en inventaris fitosociològics (Rivas-Martínez *et al.*, 1992), no l'hem poguda trobar en aquesta localitat.

Viu a Eivissa sobre dunes consolidades a la part superior d'una antiga pedrera de marès, al peu del Puig des

Savinar a l'extrem sudoest de l'illa (CD 40). Els exemplars són de talla petita, ajaguts i presenten els gàlbulis amb les característiques típiques de la subespècie, però són de mida petita.

***Kundmannia sicula* (L.) DC.**

* EIVISSA. Forma petites poblacions en camps i marges del Pla d'Atzaró (CD 72).

***Lathyrus clymenum* L.**

* EIVISSA. Camps de conreu a Atzaró (CD 72) i al Pla de Sant Antoni (CD 51).

***Lepidium graminifolium* L.**

* EIVISSA. Puig des Molins sobre sòls molt alterats (CD 60), la base de les tiges és una mica llenyosa.

***Linaria micrantha* (Cav.) Hoffmanns. & Link.**

* FORMENTERA. En un carrerany a la Mola sobre sa Cala (CC 78).

***Linaria pedunculata* Chaiz.**

FORMENTERA. Herboritzada inicialment en comunitats de *Crucianella maritima* L. a la Platja de Migjorn (CD 68) el 21-04-87 amb flors i fruits.

Viu a la Platja de Migjorn, entre el Còdol Foradat i el Racó Fondo (CC 68). També a ses Clotades i al Caló (CC 78) on pot trobar-se en camps de conreu i més rara a les vores de s'Estany des Peix i als savinars de la Platja des Cavall d'En Borràs (CC 68).

Ha estat citat per Pla *et al.* (1992).

***Linaria simplex* (Willd.) DC.**

* FORMENTERA. Darrere les dunes dels Arenals de Migjorn (CC 78).

***Loeflingia hispanica* L.**

EIVISSA. Localitzada únicament als savinars de les pla-tges de Migjorn i des Cavallet de ses Salines d'Eivissa (CD 60) i als de la Platja des Codolar (CD 50).

FORMENTERA. Dunes de la Platja de Llevant (CC 69); ses Illetes, Cavall d'en Borràs, es Pujols, Cala Saona i es Còdol Foradat (CD 68) i de ses Clotades i es Caló (CC 78).

***Lotus halophilus* Boiss. & Spruner**

EIVISSA. Viu en clarianes dels savinars, a les mateixes localitats que l'anterior (CD 50, 60).

FORMENTERA. A part de les localitats indicades per Kuhbier (1978), viu també a la Platja de Llevant, es Pujols i Cala Saona (CC 68) i al Caló i a ses Clotades (CC 78).

***Maresia nana* (DC.) Batt. in Trab.**

EIVISSA. Clarianes dels savinars a les platges de Migjorn i des Cavallet (CD 60). Font Quer (1927) l'havia herboritzat a Cala Llonga (CD 71) d'on ha desaparegut.

FORMENTERA. Molt abundant a les dunes de Cala Saona, Cavall d'en Borràs, ses Illetes, Platja de Llevant, es Pujols i Platja de Migjorn (CC 68) i al Caló i ses Clotades (CC 78).

***Matricaria chamomilla* L.**

* EIVISSA. Sempre pocs exemplars en indrets alterats: Portinatx (CD 72), Can Bellotera i Puig des Molins (CD 60).

***Medicago ciliaris* (L.) All.**

EIVISSA. Camps amb una certa salinitat al Prat de ses Monges, Platja

d'En Bossa i prop de Sant Francesc (CD 60).

***Melica magnolii* Gren. & Godron**

* EIVISSA. Camps a la vora de Cala Molí (CD 41).

***Melilotus albus* Medik. in Vorles.**

** EIVISSA. Una petita població sobre sols arenosos vora el portet del Canar (CD 71).

***Mentha aquatica* L.**

EIVISSA. Indicada per Duvigneaud (1979). Viu molt localitzada en trams generalment inundats dels torrents de Cala d'Hort i des Nadals (CD 40), Torrent de s'Aigua i Torrent de ses Fonts (CD 50) i a la Font des Murtar (CD 72).

***Onopordum macracanthum* Schousboe**

* EIVISSA. Zones cremades al Puig de ses Roques i Puig de sa Fita (CD 72) i camps de conreu darrere la Platja de Migjorn a ses Salines (CD 60).

***Ophrys bombyliflora* Link.**

* FORMENTERA. Pradellets al costat de Sant Francesc (CC 68)

***Oxalis latifolia* Kunth.**

* EIVISSA. Horts de s'Assud i Benirràs (CD 62), Font d'en Lluna (CD 71) i Ca na Negreta (CD 61)

***Paspalum dilatatum* Poir. in Lam.**

* EIVISSA. Lit del torrent a Benirràs (CD 62) i camps a Ca's Mallorquí a Santa Eulària (CD 71).

***Phillyrea angustifolia* L.**

FORMENTERA. Garrigues de Porto-salè (CC 58) i de la Punta de la Gavina (CC 68).

Knoche (1923) la inclou en un llistat de Formentera, però no apareix citada als catàlegs posteriors.

***Phillyrea media* L.**

* EIVISSA. Pocs exemplars al Torrent de Rubió (CD 62), Torrent de s'Aigua i a la Font Paredada al peu del Puig Cirer (CD 50).

***Polygala monspeliaca* L.**

EIVISSA. Molt localitzada en erms del Port des Torrent (CD 41). Es cita a Pla *et al.*, (1992)

***Salsola oppositifolia* Desf.**

EIVISSA. No viu a l'illa principal, però si a illots on arriba a ser abundant: Malví Pla i Malví Gros (CD 60), illa des Canar (CD 71), Tagomago (CD 82), ses Bledes (Plana, Na Bosc i Na Gorra) (CD 41) i es Penjats (CC 69).

FORMENTERA. Proximitats del far de la Mola (CC 78) i del Cap de Barbaria (CC 67).

No apareix indicada de les Balears per Castroviejo *et al.*, (1990). Gangoger (1900) la cita des Penjats i Llorens (1979) de la Mola de Formentera.

***Saxifraga corsica* (Duby) Gren. & Gordon subsp. *cossoniana* (Boiss.) D.A. Webb**

EIVISSA. Era coneguda de la Mola de Formentera (CC 78) i de l'illot des Vedrà (CD 40). La cita de Font Quer (1927) sobre la seva presència al Vedranell, no l'hem poguda comprovar en la visita a l'illot, ni a l'herbari BC.

Viu a l'illa d'Eivissa, també en penyalets marítims, una petita població al Cap des Mossos (CD 52), sobre ro-

ques calcàries orientades al nord, a uns 200 m.s.m.

Scandix pecten-veneris* L. subsp. *pecten-veneris

* FORMENTERA. En camps de conreu a ses Bardetes i al Cap de Barbaria (CC 68).

***Scilla numidica* Poir.**

EIVISSA. Aquesta espècie va ser localitzada inicialment a la Talaia de Sant Josep (CD 50) (Guerau d'Arellano i Torres, 1981). L'hem trobada també en vuit localitats més, les poblacions solen ocupar una àrea molt petita, gairebé sempre en llocs orientats al nord i en tots els casos, menys un, amb un comportament fissurícola. El nombre d'exemplars per població varia d'una dotzena a més de cinc cents. Les localitats tenen la següent distribució: tres (CD 40), dues (CD 50), una (CD 51), una (CD 52) i una altra (CD 62). No es citen els topònims de les localitats per tal d'evitar-ne excessives herboritzacions.

***Scirpus maritimus* L.**

* FORMENTERA. Llit del Torrent de Cala Saona, darrera la platja (CC 68).

***Solenopsis laurentia* (L.) Presl.**

Apareix a Knoche (1922) fent referència a Font Quer.

EIVISSA. Viu molt localitzada en terrenys arenosos, sobre crostes calcàries, on es manté més la humitat, sovint amb *Bellium bellidioides* L.: ses Roques Males, Pujol Gros de Cala Tarida i Port des Torrent (CD 41); Cala de Bou, es Bernats i es Macians (CD 51). Viu també en roques del llit del

torrent del Port de Sant Miquel (CD 62). Knoche (1922) fa referència a Font Quer, qui la recol·lectà a Buscastell (CD 52).

FORMENTERA. Cocons del Cap de Barbaria, prop del Torrent Fondo (CC 68). Havia estat citada de la Mola (CD 78).

Stachys brachyclada De Noé.

EIVISSA. Font Quer la donà a conèixer dels illots de Tagomago (CD 82) i del Vedrà i Vedranell (CD 40) i de la costa de Formentera, on és bastant abundant. Apareix també puntualment al litoral d'Eivissa: Punta Roja de Corona i Cingles d'en Racó (CD 52).

Stipa offneri Beistr.

* FORMENTERA. Clarianes a les pinedes de la Pujada de la Mola (CC 78).

Vaccaria hispanica (Miller) Rauschert.

EIVISSA. Camps de cereals a Can Cantó del Pla de Vila (CD 60). Havia estat citada per Barceló (1879-81).

Zygophyllum fabago L.

* FORMENTERA. Fons d'una petita pedrera a la Platja del Cavall d'en Borràs (CC 69).

Bibliografia

- Alomar, G., González, J.M. i Mascaró, C. 1992. Notes florístiques de les Illes Balears (IV). *Boll. Soc. Hist. Nat. Balears*, 35:67-72.
 Barceló, F. 1879-81. *Flora de las Islas Baleares*. Imprenta P. J. Gelabert. Palma de Mallorca. 654 pp.

- Blanché, C. 1991. *Revisió biosistemàtica del gènere Delphinium a la Península Ibèrica i a les Illes Balears*. Arx. Secc. Ciènc. Inst. Estudis Catalans. Barcelona 290 pp.
 Bolòs, O. i Vigo, J. 1984. *Flora dels Països Catalans*. Vol. 1. Ed. Barcino. Barcelona. 736 pp.
 Bolòs, O. i Vigo, J. 1990. *Flora dels Països Catalans*. Vol. 2. Ed. Barcino. Barcelona. 921 pp.
 Bolòs, O., Vigo, J., Massalles, R.M. i Ninot, J.M. 1990. *Flora Manual dels Països Catalans*. Ed. Pòrtic. Barcelona. 1233 pp.
 Brullo, S., Pavone, P. i Salmeri, C. Cytotaxonomical notes on *Allium grosii* Font Quer from Ibiza (Balearic Islands). *Candollea*, 47: 77-81.
 Cambessedes, J. 1827. *Enumeratio plantarum, quas in Insulis Balearibus collegit. Mém. Mus. Hist. Nat. Paris*, 14: 173-335.
 Castroviejo, S., Aedo, C. Cirujano, S. Laínz, M. Montserrat, P. Morales, R. Muñoz-Garmendia, F. Navarro, C. Paiva J. i Soriano, C. 1993. *Flora Ibérica. Plantas vasculares de la Península Ibérica e Islas Baleares*. Vol. 3. Real Jardín Botánico de Madrid. C.S.I.C. Madrid. 730 pp.
 Castroviejo, S., Aedo, C. Gómez-Campo, C. Laínz, M. Montserrat, P. Morales, R. Muñoz-Garmendia, F. Nieto-Feliner, G. Rico, E. Talavera S. i Villar, L. 1993. *Flora Ibérica. Plantas vasculares de la Península Ibérica e Islas Baleares*. Vol. 4. Real Jardín Botánico de Madrid. C.S.I.C. Madrid. 730 pp.

- Castroviejo, S., Laínz, M. López-González, G. Montserrat, P. Muñoz-Garmendia, F. Paiva J. i Villar, L. 1986. *Flora Ibérica. Plantas vasculares de la Península Ibérica e Islas Baleares. Vol. 1.* Real Jardín Botánico de Madrid, C.S.I.C. Madrid. 575 pp.
- Castroviejo, S., Laínz, M., López-González, G., Montserrat, P., Muñoz-Garmendia, F., Paiva, J. i Villar, L. 1990. *Flora Ibérica. Plantas vasculares de la Península Ibérica e Islas Baleares. Vol. 2.* Real Jardín Botánico de Madrid, C.S.I.C. Madrid. 897 pp.
- Duvigneaud, J. 1979. *Catalogue provisoire de la Flore des Baléares.* Soc. Ech. Pl. Vas. Europe Occ. et Bass. Médit. 17 (supp.) Liège. 43 pp.
- Font Quer, P. 1920. Compuestas de las Pitiusas. *Bol. R. Soc. Esp. Hist. Nat.* 20:141-159.
- Font Quer, P. 1921. Tubifloras de las Pitiusas. *Asoc. Esp. Prog. Ciencias. Congreso de Oporto*, 6:5-24.
- Font Quer, P. 1924. De Allis ebusitanis. *Butll. Inst. Cat. Hist. Nat.*, 24:143-146.
- Font Quer, P. 1927. La flora de las Pitiusas y sus afinidades con la de la Península Ibérica. *Mem. R. Acad. Cienc. Art. Barcelona*. 20: 109-154
- Gandoger, M. 1900. Notes sur la flore espagnole. 4ème voyage botanique aux îles Baléares. *Bull. Soc. Bot. France*, 47:132-143.
- Gifforn, H. 1991. *Ibiza, Ein unbekanntes Naturparadies.* EinfallsReich Verlagsgesellschaft. Braunschweig. 79 pp.
- Gómez-Campo, C. et al. 1987. Libro Rojo de especies vegetales amenazadas de España peninsular e Islas Baleares. Sección técnica ICONA. Madrid. 676 pp.
- Guerau d'Arellano, C. i Torres, N. 1981. *Nova aportació al coneixement de les plantes d'Eivissa i Formentera.* Ed. Institut d'Estudis Eivissencs. Eivissa. 132 pp.
- Knoche, H. 1921. *Flora Balearica. Étude phytogéographique sur les îles Baléares. Vol. 1.* Reprint by Otto Koeltz Science Publishers. Koenigstein. 1974. 534 pp.
- Knoche, H. 1922. *Flora Balearica. Étude phytogéographique sur les îles Baléares. Vol. 2.* Reprint by Otto Koeltz Science Publishers. Koenigstein. 1974. 585 pp.
- Knoche, H. 1923. *Flora Balearica. Étude phytogéographique sur les îles Baléares. Vol. 3.* Reprint by Otto Koeltz Science Publishers. Koenigstein. 1974. 411 pp.
- Kuhbier, H. 1976. *Lotus halophilus* Boiss. & Spruner nuevo para España. *Lagascalia*, 6(1):97-100.
- Kuhbier, H. 1978. Beiträge zur Flora der Pitiusen. *Veröff. Übersee-Museum Bremen*. A, 5:1-23.
- Kuhbier, H. i Finschow, G. 1976. Notas sobre la flora de las Pitiusas (Baleares). *Lagascalia*, 7(1):121-125.
- Llorens, L. 1979. Nueva contribución al conocimiento de la flora balear. *Mediterránea*, 3:101-122.
- Luceño, M. 1994. Monografía del género *Carex* en la Península Ibérica e Islas Baleares. *Ruizia*, 14:1-139.
- Moreno, J.C. i Sáinz, H. 1992. *Atlas corológico de las monocotiledóneas endémicas de la Península Ibérica*

- e Islas Baleares. Colección Técnica, ICONA. Madrid. 354 pp.
- Pla, V., Sastre, B., Llorens, L. 1992. *Aproximació al catàleg de la flora de les Illes Balears*. Universitat de les Illes Balears, Jardí Botànic de Sóller. Palma. 57 pp.
- Pastor, J. i Valdés, B. 1983. *Revisión del género Allium (Liliaceae) en la Península Ibérica e Islas Baleares*. Anal. Univ. Hisp. Ser. Ciencias. Publ. Univ. de Sevilla. 182 pp.
- Rivas-Martínez, S., Costa, M. i Loidi, J. 1992. La vegetación de las islas de Ibiza y Formentera (Islas Baleares, España). *Itinera Geobotánica*, 6:99-235.
- Soler, A. 1983. Revision de las especies de *Fumaria* de la Península Ibérica e Islas Baleares. *Lagascalia*: 11(2):141-228.
- Stearn, W. 1983. The genus *Allium* (Alliaceae) on the Pitiusic Islands. In: Kuhbier, H., Alcover, J.A. i Guerau d'Arellano, C. eds., *Biogeography and Ecology of the Pitiusic Islands*: 171-184. Junk ed. The Hague.
- Zeltner, L. 1978. Recherches sur le *Centaurium bianoris* (Sennen) Sennen. *Rev. Biol. Ecol. Médit.*, 5(1): 51-58.